

Οδηγίες για την παραγωγή εκπαιδευτικών βίντεο τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για τηλεκπαίδευση σπουδαστών.

A. Εισαγωγή

Στα πλαίσια του έργου έχετε αναλάβει την παραγωγή εκπαιδευτικών βίντεο τα θα χρησιμοποιηθούν με τη μορφή τηλεκπαιδεύσεων. Το παρακάτω κείμενο έχει ως στόχο να σας βοηθήσει την παραγωγή των βίντεο αυτών.

B. Ο ορισμός του εκπαιδευτικού βίντεο

Ο ορισμός του εκπαιδευτικού βίντεο τόσο πρακτικά (από σκηνοθέτες και ανθρώπους της παραγωγής) όσο και θεωρητικά (από εκπαιδευτικούς και μελετητές της εκπαίδευσης) είναι αρκετά διεγυμένως, για το λόγο αυτό θα οριστεί το εκπαιδευτικό βίντεο ως εκπαιδευτικό υλικό το οποίο έχει τις παρακάτω ιδιότητες:

- παράγεται για συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς σκοπούς
- απευθύνεται σε συγκεκριμένη ομάδα θεατών με κοινό γνωστικό επίπεδο
- έχει ως στόχο την παραγωγή γνωστικού αποτελέσματος

Γ. Τα γενικά χαρακτηριστικά ενός βίντεο

Το βίντεο ως μέσον επικοινωνίας έχει μερικά γενικά χαρακτηριστικά, τα οποία καθορίζουν τη σχέση του με το θεατή, ανεξάρτητα από το περιεχόμενό του και τους σκοπούς δημιουργίας του. Τη σχέση αυτή πρέπει να έχουμε πάντα υπόψη μας όταν κατασκευάζουμε ένα εκπαιδευτικό βίντεο. Ποιά είναι λοιπόν αυτά τα γενικά χαρακτηριστικά;

- επιδιώκει τη διατύπωση νοημάτων τα οποία ο θεατής καλείται να αποκωδικοποιήσει
- υπάρχει αναπαράσταση της πραγματικότητας (με τη συνύπαρξη εικόνας και λόγου)
- υπάρχει το στοιχείο της αφηγηματικότητας, διήγησης δηλ. των νοημάτων.

4. Απλές οδηγίες

Μετά την αναφορά των γενικών χαρακτηριστικών του βίντεο θα αναφερθούμε στα ιδιόαιρα εκείνα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να υπάρχουν σε ένα εκπαιδευτικό βίντεο έτσι ώστε να είναι αποτελεσματικό σε μια τηλεκπαίδευση. Ταυτόχρονα με τα χαρακτηριστικά θα παρουσιάζοντε και κάποιες πρακτικές συμβουλές που θα κάνουν το βίντεό σας πιο ενδιαφέρον.

- **Υπαρξη σεναρίου**

Πρίν από τη βιντεοσκόπηση της διδασκαλίας είναι εξαιρετικά χρήσιμο να καταγράψουμε σε χαρτί το σενάριο που θέλουμε να εξελιχθεί στο βίντεο μας

Παράδειγμα:

1. Χαιρετισμός εκπαιδευόμενων
2. Παρουσίαση του εκπαιδευτή
3. Εισαγωγή για το θεματικό αντικείμενο που θα αναλυθεί και παρουσίαση της διάρθρωσης των ενοτήτων
4. Ενότητα 1
5. Ενότητα 2
6. Ενότητα 3
7. Ανακεφαλαίωση-σύνοψη της διάλεξης με τα κυριότερα σημεία που συζητήθηκαν
8. Προτροπή για μελέτη συμπληρωματικού υλικού, πραγματοποίηση ασκήσεων και λοιπές οδηγίες προς τους εκπαιδευόμενους αν υπάρχουν
9. Χαιρετισμός των εκπαιδευόμενων

- **Επακριβής καταγραφή των όσων θα παρουσιαστούν**

Γράψτε σε χαρτί όσα θα πείτε στο βίντεο και προετοιμάστε τις διαφάνειες και το υπόλοιπο υλικό που θα συνοδεύει τα όσα θα πείτε, αν πραγματοποιείτε κάποιο πείραμα προετοιμάστε το υλικό και το χώρο σας και κάντε μια-δύο δοκιμές πριν βιντεοσκοπήσετε τη διαδικασία. Επίσης καταγράψτε το χρόνο που θα σας πάρει η εισήγησή, το πείραμα , επίδειξη ή ότι άλλο έχετε σκοπό να κάνετε. Με αυτό τον τρόπο θα έχετε τη δυνατότητα να διορθώσετε λάθη και συμπληρώσετε στοιχεία που έχουν παραλειφθεί επίσης θα μπορέσετε να οργανώσετε τη διδασκαλία σας μέσα στο χρόνο τον οποίο πρέπει να καλείγει το βίντεο.

- **Ο λόγος**

Ο λόγος είναι ένα από τα κυριότερα χαρακτηριστικά του βίντεο. Προσπαθείστε να διατηρείτε την ορολογία της επιστήμης σας χωρίς όμως να κουράσετε το θεατή. Η λητή γλώσσα είναι πάντοτε προτιμότερη ακόμη και για τα πιο έμπειρα ακροατήρια. Φροντίστε ώστε η εκφορά του λόγου σας να είναι καθαρή και ο τόνος της φωνής να έχει χρώμα και διακυμάνσεις έτσι ώστε να μη βαρεθεί το ακροατήριό σας. Οι διακυμάνσεις της φωνής αν αξιοποιηθούν σωστά θα σας δώσουν ένα αποτέλεσμα που αν μη τι άλλο θα κρατήσει το ενδιαφέρον των θεατών σας. Πολύ σημαντικό είναι να παρουσιάσετε τα όσα λέτε όσο το δυνατόν εκτός κειμένου πράγμα που σημαίνει να μα διαβάζετε από μέσα τα όσα λέτε αλλά να τα εκφέρετε φυσικά και όσο το δυνατόν

από μνήμης, ο εισηγητής ο οποίος διαβάζει συνεχώς είναι βαρετός για τους θεατές του!

- ***Το σώμα***

Σε περίπτωση που η διδασκαλία σας αποτελείται από εισήγηση μόνο είναι προτιμότερο να την πραγματοποιήσετε όρθιοι και όχι καθιστοί σε κάποιο γραφείο ή τραπέζι, εκ των πραγμάτων η στάση και η κίνηση του σώματος σας θα προσεκλύσει το βλέμμα των θεατών σας σε αντίθεση με την απώλεια του ενδιαφέροντος που μπορεί να προκύψει από την παρακολούθηση ενός στατικού καθήμενου εισηγητή. Να θυμάστε ότι όσο και αν σας αρέσουν τα σκούρα χρώματα καλό είναι αυτό που βλέπει ο θεατής να φοράτε να έχει και κάποιο έντονο ανοιχτό χρώμα. Το χρώμα πάντα εγκlobίζει το βλέμμα. Προσπαθείστε να κινήτε το σώμα σας με ήπιες και θετικές κινήσεις πχ. μη τεντώνετε το δείκτη σας όταν μιλάτε τις περισσότερες φορές η κίνηση αυτή υποδηλώνει υπόδειξη ή εκφοβισμό!

- ***Η ιστορία***

Όσο δύσκολο και αν αυτό ακούγεται όταν μιλάμε για ένα επιστημονικό ζήτημα προσπαθείστε να παρουσιάσετε να τα όσα λέτε με ένα τόνο αφηγηματικό (υπάρχουν πολλά τέτοια παραδείγματα σε εκπομπές της τηλεόρασης που παρουσιάζουν επιστημονικά θέματα). Μην ξεχνάτε το στοιχείο της αφηγηματικότητας που αναφέραμε πιο πάνω!

Τα όσα παρουσιάστηκαν παραπάνω δεν είναι τα μόνα που μπορούν να σας βοηθήσουν στη δημιουργία ενός επιτυχημένου εκπαιδευτικού βίντεο είναι όμως απλές και χρήσιμες συμβουλές που θα σας βοηθήσουν να ξεκινήσετε. Να θυμάστε ότι η φαντασία και εφευρετικότητα είναι αυτές που θα κάνουν τα βίντεό σας καλύτερα.

Καλή επιτυχία με τά βίντεό σας